

patří: důraz na hodnocení učitelů za účelem neustálého zlepšování výuky ve třídách; propojení standardů výuky s tím, co se mají naučit žáci; zapojení učitelů do hodnocení školy, zejména do koncepce vlastního hodnocení školy, které je kolektivním procesem, za nějž nesou učitelé odpovědnost; zaměření hodnocení školy na kvalitu výuky a učení se a jejich vztah ke zkušenostem a výsledkům žáků ze vzdělávání; podpora hodnocení pedagogického řízení školy členy vedení školy; zajištění, aby se na učitele pohlíželo jako na odborníky nikoliv pouze při výuce samotné, ale rovněž při hodnocení jejich žáků tak, aby učitelé cítili odpovědnost za hodnocení žáků a přijímali hodnocení jako nedílnou součást procesu výuky a učení se; vybudování schopností učitelů provádět formativní hodnocení žáků a provádět hodnocení na pozadí vzdělávacích standardů.

Centrálním prvkem při zajišťování vztahů mezi hodnotícím rámcem a prací ve třídě je učitel. Tato skutečnost zdůrazňuje, jak je nesmírně důležité, aby hodnotící rámce čerpaly při samotném hodnocení z odbornosti učitelů, což ve svém důsledku povede k autentickému zlepšení práce ve třídě a žáci se budou lépe učit. Kromě toho zajištění spojovacích článků mezi hodnocením a výukou ve třídě vyžaduje zavést jasné role pro místní struktury – vedení školy, školní inspekci, místní školské úřady - při implementaci politik hodnocení. Z toho je zřejmé, že splnění rozvojové funkce hodnocení vyžaduje propojenost na místní úrovni.

Efektivně koncipovat využívání výsledků hodnocení pro stanovení osobní odpovědnosti

Hodnocení umožňuje monitorovat, nakolik je vzdělávání žáků efektivní, a posoudit, kromě jiného, i výkonnost systémů, škol, členů vedení škol, učitelů a žáků. Hodnocení tak může sloužit jako nástroj pro stanovení osobní odpovědnosti všech, kdo participují na školství, pokud ovšem výsledky hodnocení mají pro zainteresované strany zásadní význam a existuje spojitost mezi nimi a kariérním postupem nebo zvýšením platu, jednorázovými odměnami či sankcemi nebo slouží zcela jednoduše jako informace pro rodiče v systémech, které umožňují, aby si rodiče vybírali školy pro své děti. Protože měří výsledky žáků a podporuje odpovědnost učitelů, členů vedení škol a škol samotných za výsledky žáků, záměrem systému osobní odpovědnosti je vytvořit jakési pobídky pro další zlepšování výkonnosti a odhalit školy a další strany zainteresované v této oblasti, které si nevedou právě dobře.

Zároveň platí, že využívání výsledků hodnocení tzv. rozhodných (velmi důležitých) testů by mohlo vést k „pokřivení“ vzdělávacího procesu, kdy by se pracovníci škol soustředili pouze na ukazatele, které se používají k posouzení jejich odpovědnosti. Pokud jsou například taková měřítka založena na standardizovaných testech žáků, může se to projevit v nadměrné pozornosti, která je věnována konkrétním dovednostem, které budou testovány, což vede k zúžení kurikula, drilování žáků, aby dokázali odpovídat na určitý typ otázek, přijetí mechanických stylů výuky, přidělení většího množství zdrojů těm předmětům, které jsou testovány, zaměření se jen na ty nejlepší žáky, kteří mohou zvednout skóre, a potenciálně to může vést až k manipulaci s výsledky. Rovněž platí, že pokud existuje tendence příliš zdůrazňovat funkci osobní odpovědnosti, existuje i riziko, že hodnocení bude vnímáno především jako nástroj, který má zajistit odpovědnost pracovníků ve školství a má kontrolovat a posuzovat, zda jsou dodržována všechna nařízení. Dalším zásadním problémem je skutečnost, že rozvojová funkce hodnocení může být potlačena právě v procesech, které zdůrazňují funkci osobní odpovědnosti, protože rozhodné testy, z nichž se vychází, omezí schopnost školských pracovníků otevřeně odhalit slabé stránky, což je nutné, pokud mají takoví pracovníci dostat zpětnou vazbu, která by jim pomohla zlepšit práci ve škole.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ